

SÍLA A ZÁLUDNOST LÉČIVÝCH ROSTLIN

MÁLOKDO SI UVĚDOMUJE, ŽE I MEZI LÉČIVKAMI A UŽÍVANÝMI LÉKY MOHOU VZNIKAT VZÁJEMNÉ INTERAKCE, KTERÉ VÝZNAMNĚ OVLIVNÍ NEJEN ÚČINNOST LÉČBY, ALE MOHOU VÉST I KE VZNIKU NEŽÁDOUCÍCH VEDLEJŠÍCH ÚČINKŮ.

MUDr. Mgr. Sylvie Špitálníková, Ph.D.

POZOR NA TŘEZALKU

Třezalka tečkovaná (*Hypericum perforatum*) působí sedativně, takže se osvědčila při léčbě úzkosti, neklidu, psychickém napětí, neurastenii, panice, depresi apod., pomáhá hojit rány, pohmožděny i zlomeniny, tlumí vnitřní krvácení a zlepšuje kvalitu cév, podporuje rehabilitaci po mozkových obrnách atd. Při léčbě extraktem z třezalky je třeba mít na paměti, že je silným induktorem jaterních enzymů, které odbourávají léčiva. Důsledkem je rychlejší odbourávání léků a snížení jejich koncentrace v těle na hladiny neúčinné při léčbě. Tak např. snížení hladiny léku potlačujícího obranyschopnost (cyclosporinu) by mohlo vyvolat odhojení transplantovaného orgánu nebo snížení hladiny léku potlačujícího množení virů pak neúspěch léčby HIV. Tímto mechanismem může třezalka snížit i účinek léků potlačujících srážení krve (warfarinu), léků proti zánětu, bolesti a horečce (ibuprofenu), léků potlačujících tvorbu žaludeční kyseliny (omeprazolu), hormonální antikoncepce, léků na uklidnění (fenobarbitalu) či

léků zmírňujících srdeční selhávání (digoxinu), léků snižujících krevní tlak a zpomalujících rychlost srdeční akce (beta-blokátorů).

Náhlé vysazení třezalky může naopak hladiny těchto léčiv v krvi prudce zvýšit. Kombinace třezalky a léků proti depresi, by mohlo vést k rozvoji serotoninového syndromu, který se projevuje bolestmi hlavy, pocením, neklidem, závratí, svalovým třesem, zrychlením srdeční činnosti, poruchami svalové koordinace, únavou, v těžších případech vysokými teplotami, poruchami vědomí a křečemi.

MLSÁTE LÉKOŘICOVÉ BONBÓNY?

Lékořice lysá (*glycyrrhiza glabra*) snižuje účinnost léků proti zvýšenému krevnímu tlaku. Také může vyvolat hypertenzi a otoky.

Třezalka snižuje účinek následujících léků: proti srážení krve, proti zánětu, bolesti a horečce, proti tvorbě žaludeční kyseliny, hormonální antikoncepce, léků na uklidnění, na snížení krevního tlaku.

Většina případů hypertenze z lékořice byla způsobena tím, že člověk pozřel příliš velké množství lékořice. Konzumace pouhých 50 g cukrovinek z lékořice denně může způsobit významné zvýšení krevního tlaku bez ohledu na užívání léků proti vysokému krevnímu tlaku.

DALŠÍ BYLINKY OVLIVŇUJÍCÍ LÉČBU

Jinan dvoulaločný (*Gingo biloba*), česnek kuchyňský (*Allium sativum*), ženšen pravý (*Panax ginseng*) zvyšují účinnost léku na ředění krve (warfarinu). Třapatka nachová (*Echinacea purpurea*) snižuje účinky léků užívaných k potlačení obranyschopnosti po transplantacích či při závažných autoimunitních chorobách.

NEBEZPEČÍ INTERAKCÍ

Každý nemocný člověk, který užívá léky, by se měl vždy seznámit s možností rizika lékových interakcí. Nesmí přitom zapomínat, že účinnost a bezpečnost léků bývá ovlivněna často i složkami potravy či současně užívanými léčivými bylinkami. Informace o možných interakcích nalezne pacient v příbalovém letáku, buď v části nazvané Interakce či v části Jak se lék užívá. Při nejistotě je vhodné konzultovat možné interakce s lékařem či lékárníkem.

Aby vám mohl lékař či lékárník dobře poradit, je třeba znát názvy užívaných léků, doplňků potravy či bylin, případně mít u sebe jejich seznam v písemné podobě.

Případné interakce vedou buď k neúčinnosti léčby či zvýšenému riziku nežádoucích účinků zvoleného léčiva.